

XUÂN ĐỨC

NGƯỜI
KHÔNG
MANG

HỒ

TIỂU THUYẾT

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

KUÂN ĐỨC

NGƯỜI KHÔNG MANG HỌ

TIỂU THUYẾT

(In lần thứ hai có sửa chữa)

NHÀ XUẤT BẢN CÔNG AN NHÂN DÂN

HÀ NỘI — 1987

Phần thứ nhất

Chương một

I

Lại xin bắt đầu câu chuyện này từ một con sông mặc dầu tác giả không bao giờ muốn lặp lại cái gì mình đã viết.

Đã ngót ngét mười năm, từ 1954 đến khi câu chuyện này xảy ra: cuối năm 1964, con sông Hiền Lương được quảng vào mình một cái tên mới: Sông giới tuyến. Tên mới mà lại rất cũ, cũ mà lại quá mới như vành khăn tang mà bất kỳ một ai khi thắt nó vào đầu cũng thấy bàng hoàng không tin được một điều bất hạnh khủng khiếp đã xảy ra với chính mình.

Vào những năm ấy, sông Hiền Lương cũng là nơi thu hút bước chân của nhiều người. Người ta đến bờ sông này với rất nhiều lý do khác nhau. Trước hết là bước chân của những nỗi đau, nỗi nhớ, những day dứt và khát vọng. Có người mẹ từ từ từ mũi Cà Mau cũng com nắm com đùm tìm ra tận nơi để được nhìn thấy màu cờ đỏ sao vàng miền Bắc. Rồi lại những bước chân khắp năm châu bốn biển tìm về đây như

tìm đến một sự thật lịch sử, một đòi hỏi nóng hổi của thời đại này: độc lập — tự do. Rất nhiều lý do khác nhau. Trong đó dù không nhiều cũng có những kẻ chạy trốn. Trốn khỏi một thực tại, một chế độ. Những kẻ đó chẳng còn con đường nào khác là vượt qua giới tuyến.

Những kẻ vượt tuyến đi từ ngoài Bắc vào, thường thường không dám bám theo trục đường quốc lộ I. Vì như vậy rất dễ bị lộ. Họ rẽ lên phía tây, vượt qua những dãy đồi đất sỏi trập trùng của Quảng Bình mà vào Vinh Linh. Tại đất giới tuyến này, phía tây con sông Sa Lung cũng là những dãy đồi trập trùng xấp mệnh mông của Vinh Chấp, Vinh Thủy. Chẳng có lực lượng công an hay dân quân nào rải cho khắp các khu đồi ấy. Cho nên những kẻ vượt tuyến may mắn thường lọt được vào tận ngã ba sông, nơi con nước Sa Lung đổ vào sông Hiền Lương.

Những cái ngã ba sông mà nhiều kẻ đã gọi là « tam giác chết » này, ông trời đã không dung kẻ phản nghịch. Con sông Sa Lung đang chảy một cách thông dong theo hướng Bắc — Nam song song với quốc lộ I, đáng lý ra nó phải hợp với sông Hiền Lương thành một góc vuông, thì có lẽ tạo hóa đã đoán trước được sự thề những năm tháng này cho nên mới uốn quạt dòng Sa Lung rẽ ngược lên hướng tây một đoạn khá dài rồi mới lại ghép vào dòng sông giới tuyến mà quay ngoắt trở lại để ra biển. Chính cái khúc oái oăm này đã tạo nên cái lưới bẫy. Những kẻ vượt tuyến thường đi ban đêm, cứ lờ mờ nhắm hướng nam mà vào. Bên tay trái họ là dòng Sa Lung chảy xuôi theo hướng họ đi. Trước mặt là sông giới tuyến giăng ngang. Họ định hình như vậy. Cho nên đến khi bàn chân chạm phải đoạn sông giăng ngang thì lập tức họ thắm reo lên trong lòng: Bên